

Magdalena Wasąg

**W cieniu ojca.
Awangarda
prozatorska lat
30. XX wieku.
Rudnicki,
Napierski, Schulz,
Tarn**

Autorka, interpretując prozę awangardową lat trzydziestych XX wieku – *Szczury* Rudnickiego, *Rozmowę z cieniem* Napierskiego, opowiadania Schulza i *Obraz ojca w czterech ramach* Tama, analizuje subtelny grę dotyczącą relacji ojciec–syn. Stawia pytanie o znaczenie tradycji, dziedziczenia, naśladowstwa, a także o sferę wolności i niezależności w życiu ojca i syna. Reinterpretuje projekty awangardowe, które wyróżniały się innowacyjnym językiem i formami narracyjnymi. Jej celem jest ukazanie niejednostronnego obrazu międzywojnia, w którym oprócz tradycyjnej literatury nie brakuje miejsca dla powieściowego eksperymentu. Interpretuje wspólny motyw obecny w literaturze omawianych prozaików jako ponadczasowe pytanie o to, czy awangardowe projekty literackie stworzą nowego człowieka, syna nieobarczonego „cieniem ojca” i „skazą pochodzenia”.

*

Autorka proponuje nowe spojrzenie na prozę dwudziestolecia międzywojennego. Stworzona przez nią konstelacja pisarzy jest zaskakująca, co stanowi bezsporny znak oryginalności stworzonej koncepcji. Nikt wcześniej nie zestawiał ze sobą debiutów Rudnickiego, Napierskiego, Schulza i Tama. Możliwe to było (i uzasadnione) dzięki przyjętej w pracy kategorii „fantazmatu ojca”. Powstał w ten sposób pewien wspólnotowy krąg ogarniający zresztą obszar rozleglejszy niż twórczość wymienionych pisarzy. Nawet ojciec z opowiadań Schulza – temat podejmowany wielokrotnie przez schulzologów – ukazał w stworzonym przez Autorkę kontekście nowe oblicze.

Z recenzji prof. dr. hab. Stanisława Rośka (UG)